

зусиль, взаєморозуміння, довіри та відкритості до творчого процесу кожного учасника, що в результаті дозволяє створити неповторне та емоційно-насичене виконання музичних творів хоровим колективом під керівництвом диригента.

Література:

1. Бірюкова Л. Психолого-педагогічні умови підготовки керівника хору в системі вищої музично-педагогічної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання». Київ, 2007. 21 с.
2. Веркіна Т. Актуальне інтонування як виконавська проблема: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Одеса, 2008. 16 с.
3. Козир А. Диригентсько-хорова підготовка як основа фахового становлення майбутнього вчителя музики. *Молодь і ринок*. 2011. № 11. С. 19–24.
4. Питання диригентської майстерності. Київ: Музична Україна, 1987.
5. Прокулевич О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань: ФОП Жовтий О.. 2016. 139 с.
6. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу: монографія. Київ: Логос, 2009. 227 с.

УДК 78.03:930.251:378.4(430)

***Віолетта ДУТЧАК,
Мирон ЧЕРЕПАНИН***
(Івано-Франківськ, Україна)

МУЗИЧНІ ФОНДИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (МЮНХЕН, НІМЕЧЧИНА)

Український Вільний Університет (УВУ) – одна із найстаріших українських інституцій зарубіжжя, що вже понад століття (1921 р. заснування) поряд із навчальною проводить широку наукову діяльність, а також збирає, зберігає та примножує національні документальні друковані й рукописні джерела. Починаючи з 1945 р. УВУ функціонує в столиці землі Баварія – місті

Мюнхені (Німеччина). Фундаментальні бібліотечні фонди, тематичні й особисті колекції архіву УВУ є важливим джерелом пізнання історії та культури українського народу, що відстоював свої ідентичність в умовах бездержавності та інонаціонального оточення. До формування і збагачення фондів упродовж усієї історії діяльності УВУ докладали зусиль як окремі діячі української діаспори, так і громадсько-політичні, наукові, культурно-освітні та релігійні осередки українців різних країн.

Текстовий архів Українського Вільного університету (друковані та рукописні матеріали) загалом охоплює декілька тематичних напрямів, серед яких пріоритетними є документи українських емігрантських організацій Німеччини; особові архіви видатних українських діячів – політиків, істориків, педагогів, митців; чисельна тематична колекція діяльності українців «таборового періоду» на зламі 40–50-тих рр. ХХ ст. Доповненням до текстів слугують й фото, аудіо- та відео-матеріали. Серед записів аудіо-архіву окреме вагоме місце займає колекція унікальних музичних подій, зафіксована радіо-операторами й журналістами української редакції «Радіо Свобода», що упродовж 1954–1995 рр. функціонувала в Мюнхені. Саме вони, поряд із приватними особами, сформували основний масив аудіо-записів для збереження в архіві УВУ. Їх часовий вимір охоплює 50–90-і роки минулого ХХ століття, що був періодом відстоювання національної ідентичності зарубіжними українцями в світі, з однієї сторони, та заборону сприйняття мистецької спадщини української діаспори в умовах тодішнього радянського режим, з іншої.

Звукозаписи архіву – свідчення активної культурно-мистецької діяльності Українського Вільного Університету, представники якого найчастіше виступали ініціаторами та співорганізаторами більшості заходів. Серед них – концерти і зустрічі, навчальні курси з української мови, літератури, історії та філософії. Оригінали цих записів збережені на плівкових аналогових носіях (касети та бобіни). Попередній варіант систематизації цих плівок зафіксований в «Абетковому реєстрі записів фоноархіву радіо «Свобода» (станом на 15 червня 2005 року). Загалом у реєстрі представлено 830 найменувань записів – переважно без уточнення, а частково з пов'язаними окремими

прізвищами композиторів, письменників, виконавців, акторів і читців, святковими подіями, музичними колективами, концертами тощо. Проте, фахової систематизації перелік не містить, відсутня конкретна інформація стосовно часових вимірів, а також композиторського чи виконавського авторства творів.

Відсутність аналогової апаратури для відтворення записів унеможлиблює доступ користувачів до аудіо-архіву Українського Вільного Університету. Очевидно, що актуальним постав процес оцифрування, систематизації, каталогізації та наукового опрацювання матеріалів аудіо-архіву УВУ, пошук дослідників, які б здійснили цей задум. Ця ініціатива була висловлена професорами кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Віолеттою Дутчак та Мироном Черепаниним. Було розпочато реалізацію міжнародного наукового проєкту «Українська культурно-мистецька спадщина у фондах Архіву Українського Вільного Університету: оцифрування і наукове осмислення». Його першим етапом стало підписання у грудні 2022 року Меморандуму про співпрацю між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна) та Українським Вільним Університетом (Мюнхен, Німеччина) від імені ректорів навчальних закладів: професорки Марії Пришляк (УВУ) і професора Ігоря Цепенди (ПНУ імені Василя Стефаника).

Уже перший практичний етап реалізації згідно Меморандуму – у січні-лютому 2023 року – охопив аналіз стану якості записів, вирішення організаційних проблем щодо реалізації поставлених завдань, підбору й апробації відповідної апаратури, способів технічного налаштування для оцифрування записів. Все це було вирішено спільно з ректоратом навчальних закладів (зі сторони Прикарпатського національного університету – в особі Першого проректора, професорки Валентини Якубів та зі сторони Українського Вільного Університету ректором, професоркою Марією Пришляк).

Перш за все, перед виконавцями проєкту постало питання упорядкування плівок. Критеріями диференціації постали: технічні характеристики аудіо-носіїв; тематичні та жанрові напря-

ми. Загалом реалізація першого етапу дозволила виявити біля 500 плівок із музичними записами. Фіксація й прослуховування аудіо-записів у цифровому форматі, шляхом використання аналогових плівкових магнітофонів та відповідних комп'ютерних програм, дозволили розпочати їх новий фаховий облік, робочу каталогізацію та систематизацію. Кожен із аудіо-файлів потребував уточнення чи ідентифікацію місця й часу запису, переліку музичних творів, їх композиторів-авторів та виконавців.

Аксіологічне значення аудіо-записів полягає не лише у мистецько-інтерпретаційній характеристиці композиторської чи народної творчості виконавцями. Вони становлять і додаткову складову комунікативної функції мистецтва. В інонаціональних умовах буття українські митці не завжди мали можливість репрезентувати свої здобутки для співвітчизників шляхом організованої професійної концертної чи гастрольної діяльності. Тому аудіо-записи ставали можливістю відтермінованої, але й повторюваної комунікації зі слухачами, сприяли збереженню мови, співу, інструментальної гри, жанрово-стильових особливостей національної музики для всіх українців, незалежно від географії їх проживання.

Фіксація концертів, організованих Українським Вільним Університетом, для музичних передач української редакції Радіо «Свобода» кінця 50-тих – початку 90-х рр. ХХ ст., містять вагомий матеріал про співаків (К. Чічки-Андрієнка, Й. Гошуляка, М. Мінського та ін.), бандуристів (З. Штокалка, В. Луціва, А. Горняткевича, Ю. Дубицького, ансамблів бандуристів Польщі – Гданська і Перемишля, учасників курсів гри на бандурі при УВУ), хорові колективи (Візантійський хор, Капела бандуристів ім. Т. Шевченка, хори «Діброва», «Журавлі»), інтерв'ю з солістами та диригентами (Г. Китагим, М. Дейчаківським та ін.), їх репертуар певного історичного періоду. Окрім того цей аудіо-архів засвідчує провідні тенденції специфіки організації культурно-мистецького життя за кордоном періоду кінця 50-тих – початку 90-тих рр., форми комунікації зі слухачами, засоби популяризації української національної музичної культури, мови, композиторських та виконавських здобутків.

На сьогодні здійснюється систематизація та укладання каталогу оцифрованих аудіозаписів уже проведеного етапу, попереду – підготовка і реалізація нового етапу – оцифрування аудіо-записів з аналогових носіїв періоду 50-х-60-х рр. та їх ідентифікація. Результатом реалізації завдань Меморандуму між навчальними закладами Німеччини (Український Вільний Університет) та України (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника) після наступного етапу оцифрування аудіозаписів постане новий упорядкований аудіоархів з детальним систематизованим каталогом аудіоматеріалів та можливостями доступу нових дослідників до раритетних записів, їх наукового й культурно-мистецького осмислення в публікаціях та навчальних студіях.

Література:

1. Прикарпатські науковці – учасники проекту збереження української культурно-мистецької спадщини за кордоном.
Url: <https://pnu.edu.ua/blog/2023/02/27/45142>
2. Національна музична спадщина у фондах архіву Українського Вільного Університету (Мюнхен, Німеччина).
URL: <http://mus.art.co.ua/natsionalna-muzychna-spadshchyna-u-fondakh-arkhivu-ukrainskoho-vilnoho-universytetu-miunkhen-nimechchyna/>

УДК 78.071.2

*Віталій ЗАЄЦЬ (Київ, Україна),
Сергій КАРАСЬ (Львів, Україна)*

ЕМОЦІЙНА РЕГУЛЯЦІЯ В МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Емоційний спектр переживань людини, яка займається музично-виконавським мистецтвом, не можна не торкнутись її загального емоційного стану, оскільки музичне мистецтво пов'язане зі сприйняттям і відображенням дійсності. Людина, яка займається певним видом діяльності (в даному випадку – музично-виконавським мистецтвом) виявляє специфічні, при-